

Р Е Ш Е Н И Е

№ 112

гр. София, 17.10.2019 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, Второ наказателно отделение, в публично заседание на петнадесети май през две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Кънчева

ЧЛЕНОВЕ: 1. Жанина Начева

2. Петя Шишкова

при секретаря Ил. Рангелова в присъствието на прокурора Любенов изслуша докладваното от съдия Ж. Начева наказателно дело № 467 по описа за 2019 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по протест на прокурор от Апелативна прокуратура – Велико Търново и жалба от подсъдимия М. В. П., лично и чрез неговия защитник, против решение № 299 от 19.02.2019 г. на Великотърновския апелативен съд по в. н. о. х. д. 388/2018 г.

В протеста се твърди, че въззивният съд е допуснал нарушение на закона и съществено нарушение на процесуалните правила, а на подсъдимия П. е наложено явно несправедливо наказание за извършените от него престъпления – касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1-3 НПК. Поддържат се със съображенията, че Великотърновският апелативен съд е преповторил мотивите на присъдата, което приравнява решението на акт, постановен при липса на мотиви; не е извършил

самостоятелен анализ на събраните и проверени по делото доказателства; оправдал е подсъдимия А. П. П., тъй като е игнорирал едни доказателства и превратно е тълкувал други; вината на подсъдимия П. е счел за доказана въз основа на показанията на пострадалия, които е оценил като добросъвестни и убедителни, но предварително ги е отхвърлил за подсъдимия П.; коментирал е критично данните от разпознаването и показанията на пострадалия, които са съдържали отличителни белези и сведения относно отправените удари от подсъдимия П., съответстващи на констатациите на съдебно медицинската експертиза; приел е за установено, че подсъдимият П. се е отправил към язовира, поддържайки телефонен разговор с подсъдимия П., което обуславя присъствието им на мястото на престъплението; съучастието на подсъдимия П. се подкрепя и от техническата експертиза; всички признаци от тяхната дейност обуславят повдигнатите им обвинения; наложеното наказание на подсъдимия П. е явно несправедливо предвид високата степен на обществена опасност както на деянията, така и на дееца; с размера на наказанието лишаване от свобода не могат да бъдат постигнати целите по чл. 36 НК. Направено е искане за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане.

В жалбата на подсъдимия П., подадена лично и чрез защитника, подробно са развити доводи в подкрепа на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1-3 НПК. Твърди се, че решението е немотивирано относно участието на подсъдимия; в доказателствената и аналитично-оценъчната си дейност съдът е допуснал нарушение на основните принципи по чл. 13 и чл. 14 НПК и на изискванията по чл. 107 НПК; изводът за авторството не съответства на събраните и проверени доказателства; съдът превратно е тълкувал доказателствата; отказал е да кредитира достоверните и безпристрастни показания на едни свидетели, които са оневинявали подсъдимия за сметка на уличаващите показания на други; позовавал се е на противоречивите показания на св. Д., игнорирайки негативните данни за поведението и личността му; основавал се е на предположение относно собствеността на „А.” Е., нанесения първоначален удар от страна на подсъдимия и група, организирана от него; фактът, че пострадалият е бил заобиколен от множество хора позволява извод, че всеки един от тях е могъл да нанесе първия удар; решаващият съд неправилно е приел за установено, че подсъдимият е наложил имуществена санкция, защото лицето, което е отправило такава претенция не се изяснява от показанията на св. Д. и св. Д.; пренебрегнал е самопризнанието на св. К. С. и е подходил избирателно към показанията, дадени пред съдия от св. Б.; не е направил задълбочен анализ на данните от разпознаванията и не е

съпоставил резултата с показанията; представените за разпознаване лица не са имали сходна външност, поради което процесуално-следственото действие не отговаря на изискванията на чл. 171, ал.2 НПК; показанията на св. Д. преди разпознаването не са съдържали никакви особени белези на лицето, по които той е могъл го разпознава; не е установено местонахождението на двата телефона по време на инцидента; исканията за справка от мобилния оператор и за изслушване на заключението на тройната съдебно медицинска експертиза са били отхвърлени в нарушение на принципа за разкриване на обективната истина и правото на защита на подсъдимия; наложеното наказание е прекалено завишено и не кореспондира на целите по чл. 36 НК с оглед обстоятелствата за личността на подсъдимия. Направено е искане за отмяна на решението и оправдаване или връщане на делото за ново разглеждане.

В съдебно заседание прокурорът от Върховна касационна прокуратура поддържа протеста. Счита жалбата за неоснователна.

Защитникът на подсъдимия П. (адв. И.) подкрепя касационната жалба с целия обем от доводи, изложени в нея.

Защитникът на подсъдимия П. (адв. В.) намира, че касационният протест е неоснователен и моли решението в тази му част да бъде оставено в сила. Счита, че от доказателствата се установява единствено присъствието на подсъдимия П. в района на местопроезшествието, но не е установено по несъмнен начин той да е участвал в престъпление.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите в протеста и жалбата, съображенията на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда № 36 от 22.06.2018 г. на Плевенския окръжен съд по н. о. х. д. № 508/2017 г. всеки от подсъдимите - М. В. П. и А. П. П., е признат за невинен в това, през нощта на 25/26.07.2016 г. в землището на [населено място], П. област, в съучастие като извършител с другия и с Й. С. А., Б. И. Б., И. Б. Б., З. Б. Б., Х. П. П. и други неизвестни лица да е отнел чужди движими вещи – сумата от 200 лева от владението на Д. Ц. Д. с намерение противозаконно да ги присвои, като е употребил за това сила и заплашване и деянието е придружено със средна телесна повреда, поради което и на основание чл. 304 НПК е оправдан по обвинението за престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 3, пр. 2 вр. чл. 198, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК.

Подсъдимият М. В. П., както и подсъдимият А. П. П. е признат за невинен и в това, през нощта на 25/26.07.2016 г. в землището на [населено място], П. област, в

съучастие като извършител с другия и с Й. С. А., Б. И. Б., И. Б. Б., З. Б. Б., Х. П. П. и други неизвестни лица да е извършил непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото, поради което и на основание чл. 304 НК е оправдан по обвинението за престъпление по чл. 325, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК.

Със същата присъда подсъдимият М. В. П. е признат за виновен в това, през нощта на 25/26.07.2016 г. в землището на [населено място], П. област, с цел да принуди Д. Ц. Д. да поеме имуществено задължение в размер на 15 000 лева да го е заплашил с насилие, поради което и на основание чл. 213а, ал. 1 НК и чл. 54 НК е наложено наказание от четири години лишаване от свобода и глоба в размер на 2 000 лева. Подсъдимият е оправдан по обвинението за съучастие по чл. 20, ал. 2 НК и квалифициращите обстоятелства по ал. 3, т. 1 и ал. 2, т. 3 и т. 4 на чл. 213а НК.

Подсъдимият М. В. П. е признат за виновен и в това, през нощта на 25/26.07.2016 г. в землището на [населено място], П. област, да е принудил Д. Ц. Д. да извърши нещо противно на волята му, като е употребил за това сила и заплашване, поради което и на основание чл. 143, ал. 1 НК и чл. 54 НК е наложено наказание от две години лишаване от свобода. Оправдан е за извършено деяние в съучастие по чл. 20, ал. 2 НК.

Подсъдимият П. е признат за виновен и в това, през нощта на 25/26.07.2016 г. в землището на [населено място], П. област, в съучастие като извършител с Б. И. Б., И. Б. Б., З. Б. Б. и други неизвестни лица да е причинил средна телесна повреда на Д. Ц. Д., поради което и на основание чл. 129, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 54 НК е наложено наказание от една година и шест месеца лишаване от свобода.

На основание чл. 23, ал. 1 НК на подсъдимия М. В. П. е наложено общо наказание за съвкупността от престъпления в размер на четири години лишаване от свобода, към което е присъединено наказанието глоба от две хиляди лева, на основание чл. 23, ал. 3 НК.

Съдът е приложил чл. 59 НК, разпоредил се е с веществените доказателства и в тежест на подсъдимия П. е възложил разноски по делото.

С решение № 299 от 19.02.2019 г. на Великотърновския апелативен съд по в. н. о. х. д. № 388/2018 г. присъдата е потвърдена.

Касационният протест е неоснователен. Освен доводи, формулирани по най-общ начин, преимуществено той съдържа оплаквания за необоснованост и представя несъгласието на прокурора с оценката за недостоверност на част от показанията на св.

Д.. Върховният касационен съд многократно е пояснявал, че въззивният съд притежава суверенното правомощие да преценява по свое вътрешно убеждение доказателствата, които анализира и въз основа на оценените като достоверни изгражда фактическите си изводи. В рамките на настоящото производство възприетите от съда фактически положения не могат да бъдат преразглеждани.

От мотивите се установява, че Великотърновският апелативен съд самостоятелно, задълбочено и аналитично е обсъдил показанията на пострадалия, които е преценявал както отделно, така и при съпоставка с останалите доказателствени източници според тяхната логическа зависимост и с помощта на експертните заключения. В съответствие с правомощията си на съд по същество не е открил подкрепа за участието на подсъдимия П., отчитайки, че заявените общи белези не позволяват идентифицирането му като едно от лицата, нанесли побой на пострадалия Д.. Присъствието на подсъдимия П. на мястото съдът е счел да установено въз основа на гласните доказателствени средства, в т. ч. частично от обясненията на подсъдимия, и с помощта на техническата експертиза.

В същностната си част тези доводи и възражения, залегнали отново в касационния протест, са били представени на вниманието на въззивния съд, който ефективно ги е разгледал и ги е отхвърлил, аргументирайки се с пространни и логични съображения. В изпълнение на процесуалното си задължение по чл. 339, ал. 2 НПК е отговорил на всички решаващи доводи, които прокурорът е навеждал (л. 39-42 от решението).

Ето защо няма и основание да се приеме, че Великотърновският апелативен съд напълно механично е възпроизвел мотивите на присъдата, респ. решението представлява съдебен акт, постановен при липса на мотиви по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 2 НПК. Отсъствието на конкретика в довода на прокурора за превратно възприемане на доказателства не позволява оплакването да бъде въобще проверено.

Като се има предвид, че въззивният съд не е установил подсъдимият П. да е участвал в някое от деяния, поради което е приел недоказаност по несъмнен начин на повдигнатото обвинение (юридически равнозначно на доказана невинност), законосъобразно е потвърдил в тази ѝ част присъдата на Плевенския окръжен съд. Искането за отмяна и връщане на делото за ново разглеждане следва да бъде оставено без уважение.

Жалбата на подсъдимия П. за наличието на касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1-2 НПК е неоснователна. Подобно на протеста в нея се откриват поредица от

доводи за необоснованост. Въпросите какво се установява от едни или други свидетелски показания и дали възприетите фактически обстоятелства са в съгласие със събраните по делото доказателства представляват въпроси от фактическо естество, които се решават от съда, разглеждащ делото по същество. В този аспект са напълно валидни аргументите, вече изложени по повод на протеста.

При установяване на правно значимите факти Великотърновският апелативен съд не е допуснал нарушения на процесуалните правила, които регулират събирането, проверката и оценката на доказателствата като елементи от доказателствената дейност, предназначени да обезпечат достоверността на направените изводи. Мотивите разкриват аналитична преценка на целия обем от доказателствени материали. Те съдържат достатъчно ясни, логични и изчерпателни съображения относно процесуалната им годност да служат като източници на доказателства, кои от тях и защо съдът приема за достоверни, кои от тях и защо счита за недостоверни (изцяло или частично). Липсва игнориране, избирателност и неясно предпочитание към едни доказателствени средства за сметка на други. Великотърновският апелативен съд внимателно е обсъдил показанията на св. З. Б., св. И. Б., св. Х. П. и св. А. както поотделно, така и в съчетание с останалите източници на доказателствена информация, в т.ч. резултата, закрепен в съответния протокол за разпознаване, ползвайки и помощта на специализираното мнение на експертите. Подробно е изложил съображенията си, поради които е приел за достоверни показанията на св. Д. от досъдебното производство, в които били възпроизведени съществени факти и обстоятелства за хронологията на протеклите събития (като част от тях личните му наблюдения за отправения удар с бухалка от подсъдимия П. и слуховите възприятия за имуществената претенция – л. 14). Не е пренебрегнал и показанията на св. С., в които той се е самоуличавал като извършител на побоя, съобразявайки и комплексната психолого-психиатрична експертиза (л. 26). Въззивният съд всестранно е изследвал тези показания, детайлно е констатирал съществуващите противоречия, съпоставил ги е с други свидетелски показания и със заключенията на съдебно медицинската и на техническата експертиза, прецизно ги е коментирал, излагайки изчерпателно мотивите поради които в тази им част ги е оценил като недостоверни (л. 24 и сл.). Няма основание съдът да бъде и упрекван, че произволно е отхвърлил надлежно направено искане (в жалбата и в съдебно заседание) за назначаване на експертиза, ограничавайки правото на защита на подсъдимия. В конкретния случай отказът е бил подробно

аргументиран с отсъствието на данни, извлечени от доказателствения материал по делото.

Не е налице и касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК в протеста и в жалбата на подсъдимия. При индивидуализация на наказанието за всяко от престъпленията са взети предвид обстоятелствата с отегчаващо влияние, както и значимите смекчаващи отговорността, относими към личността, върху които се акцентира от касационния жалбоподател (брачно съжителство и полагани грижи за две деца, трудова ангажираност и усилия за повишаване на образователното равнище). Относителната тежест на релевантните обстоятелства е обусловила наказание за всяко от извършените престъпления, което не разкрива белези на явна несправедливост, респ. не обуславя намеса на Върховния касационен съд. Съответното наказание отговаря на тежестта на престъплението и данните за личността на дееца, както и на необходимостта от постигане на целите по чл. 36 НК, включително чрез коригиращия ефект на глобата, чийто размер държи сметка и за въведените изисквания по чл. 47, ал. 1 НК.

Предвид отсъствието на касационно основание, решението на Великотърновския апелативен съд следва да бъде оставено в сила.

По изложените съображения Върховният касационен съд, на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 299 от 19.02.2019 г. на Великотърновския апелативен съд по в. н. о. х. д. 388/2018 г.

Настоящото решение не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: